

П-550757/40

ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

70

І. Я. ЛУЦИК
(Роман Сурмач)

Перешкода

мелодрама на 3 дії.

ЛЬВІВ, 1927.
В-ВО „РУСАЛКА“.

Мейс 1926р.

Р. Любський.

„Театральна Бібліотека“
В-ва „Р У С А Л К А“

Рік вид. VI.

1927

Вип. VIII.

Copyright by „Rusałka“, Leopoldis.

Авторські права застережені.

Головні склади:

для Канади:

National Book Store, 633 Simpson Str., Fort William, Ont.

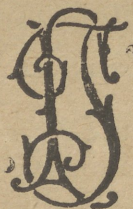
4
I[eronym] Ja[kovlevyč] Луцук

І. Я. ЛУЦИК.

(РОМАН СУРМАЧ).

ПЕРЕШКОДА

Мельодрама на 3 дії.

Л Ъ В І В 1927!
ВИДАВНИЦТВО „Р У С А Л К А“.

Дієві особи:

Данило, вїйт,
Трофим, господар,
Анна, його жінка,
Оля, їх дочка, літ 17,
Тарас, вдовець, літ 55,
Остап, його син, літ 24,
Пазя, вдовиця, літ 50,
Дамян, старий дяк,
Проць, гром. поміцай } свати
Панько
Петро, старший парубок.
Хлопці й дівчата.
Діється в галицькому селі.

II-530757/70

1927.8.0. 2104

ДІЯ І.

Сцена уявляє вільну околицю. Площа за селом, під лісом. Теплий день, під вечір. З боку криниця з журавлем. Дівчата набирають воду, хлопці вертають з поля з роботи. Оля між дівчатами.

Хор: Весною — весною так мило живеться,
Дугою-росою день Божий здається,
Там пташка озветься весело горою,
А сонце сміється красою весною.

Петро: Ну, дівчата, пора вам до дому.
Повечеряйте і всі виходіть сюди. Завтра неділя, тож
погуляєм під ніч, заспіваєм. Ходім і ми, хлопці, вечеряти.
(Всі розходяться. Оля остається.)

Оля: Всім весело. Тільки я одна нещасна і сумна.

Ой серце, серце, — що сталось з тобою?
Чом ти сповите вічною журбою?
Чому любити других зневоляєш,
А як полюбиш, до смерти страждаєш.

(По хвили:) Чую, що старий Тарас хоче сватів до мене
слати. А тато і мама раді йому, силою в церков поведуть.
Ох, доле моя гіресенька! Сина полюбила, а за батька відда-
ватись кажуть.

(Підходить до криниці і набирає воду).

Спів: „Ой мамо, як важко нелюба любити...“

Після співу — підходить до неї Остап.

ЯВА 2.

Остап: Що з тобою, Олю? Чого ти сумна така, чого
заплакана?

Оля: Як мені не плакати, Остапе, в хаті не дають спо-
кою, все тільки одне чую: Підеш за Тараса, мусиш піти,
в нього маєтки, в нього добро...

Остап: А мій тато мені завжди одне і теж саме гово-
рить: Приставай до Пазі, в неї хата, поле, город, коні, корови
— і шестеро дітей! Все готове. Подуріли наші старі.

Оля: І як же мені жити? Я твого батька шаную і люблю, як твого батька, але як жениха, я його ненавиджу.

Остап: Не журися, Олю, ще нас до церкви не ведуть. Яюсь воно буде. Тільки, щоб ти мене не зрадила...

Оля: Не бійся, Остапе. Ти думаєш, що я лечу на достатки твого батька.

Остап: Не про це я думаю. Або то мало других молодих хлопців?

Спів: Я не знаю — не питаю,
Як там другі люде люблять.
І за тее я не дбаю,
Як там інші душу гублять!
Я, як люблю, — то безмірно,
Неподільно, щиро, вірно,
Так від серця, з всеї сили,
Аж до скону, до могили!

ЯВА 3.

Входять: Трофим і Тарас, тримаючись попід боки.

Тарас: Як це, вона з ним? Гей, а це по якому?

Остап: А по такому, як бачите.

Тарас (до Трофима) Куме, ви бачили?

Трофим: Таже бачив.

Тарас: Чули ви?

Трофим: Чув!

Тарас: То такможна?

Остап: А видко, що можна. Дорога для всіх!

Трофим: Тільки дівчина не для всіх.

Тарас: Я тебе палицею.

Трофим: А я дівку буком!

Підносять оба палиці. В цю мить підбігли хлопці і оточили колесом Трофима і Тараса. З другої сторони підбігли дівчата і оточили колесом Олю і Остапа. Оба колеса крутяться.

Хор: Не хочу старого, хочу молодого,
Бо він серцю любий, а старий беззубий.

Тарас: Чуєте, куме, молодого хоче!

Трофим: Таже чую.

Хор: Я з тобою, діду, до церкви не піду,
З молодим гуляю, за тебе не дбаю.

Тарас: Чуєте, куме, не дбає за мене.

Трофим: Буком, куме, буком!

Дівчата поривають з собою Остапа і Олю і хороводом уходять за сцену. Хлопці діляться на два колеса, оточують кожного зокрема і танцюючи співають.

Тарасе, небоже, сам чорт не поможе,
Не кажи нікому — і махай до дому!
Хлопці розбігаються, а Тарас і Трофим падуть на землю головами до себе. Поволи підносять голови, оглядаються і згодом співають.

Гей, куме, небоже, тут чорт не поможе,
Не кажім нікому, тікаймо до дому.

Встають і відгрожуються в сторону хлопців палицями.

Трофим: Диви, які мені парубки настали. Ну, ну!

Тарас: Я вже свого колись візьму за вуха! Такий пустий став, що ні кінця ні міри цьому не має. Добра йому бажаю, кажу: женися з Пазею, приставай до неї, богачем станеш — і чути не хоче.

ЯВА 4.

Входить Анна.

Анна: А деж ви так довго засиділися?

Тарас: Ага, засиділися! Коби ви бачили, яка тут комедія була!

Анна: Господи! Певно забили когось?

Трофим: Коб то забили!

Анна: Так кажіть!

Тарас: Приходимо, а тут, ось тут, біля криниці, знаєте, хто?

Анна: Та хтож такий?

Тарас: А хтож би, як не мій Остап з вашою, ніби то, моею Олею.

Анна: А хто би там за те дбав. Ви таки присилайте за ручниками і до попа. Ви батько і маєте право над хлопцем! А в мене є коцюба і право над Олею.

Трофим: І я теж батько, і теж право маю..

Анна: Чорт ти не батько. Ага, куме, Пазя вже три рази за вами посилала.

Тарас (до публики): Буде нова юшка! (Голосно): Бог її знає, чого вона хоче. Завжди питає, коли Остап старостів пришле? Так — ви кажете, мені завтра до Олі за ручниками присилати?

Анна: Завтра! А тепер ходи старий, вечера застигне.

(Тягне Трофима і обое уходять).

ЯВА 5.

(Тарас один).

Тарас: Що тут робити? Що почати? І так зле, і так не добре! Штукуй, як хочеш, а таки рветься. Сама баба до

себе кликала, пирогами годувала, в лице гарно цілувала, — а тепер казяться: женися з нею! Здурила! Кажу: відчепися, маєш мого сина Остапа, я його з тобою оженю. Так щож: Остап не хоче про Пазю і чути. Роби, що хочеш! Ех, коб тільки посватати Олю, а там... (Співає):

А там під неділю,
Я попа наділю.
Хай нас повінчає,
Щастя побажає.

А потому, хе, хе, хе! жінка молода, мов пташочка!

ЯВА 6.

(Входить Пазя).

Пазя: Я за тобою, куме, а ти тут!

Тарас: А я тут!

Пазя: Деж ти пробуваєш, за мене не дбаєш? Я вареників наварила, курку, спекла, водки запалила, жду мойого соколика, а його нема. Може ти й не думав про мене?

Тарас: Та думав, думав!

Пазя: Ходім же скоріш, поговоримо, порадуємось.

Тарас: Не піду я, кумо, до коваля діло є.

Пазя: Таже курка, вареники!

Тарас: Йди до чорта з твоєю куркою. Нодоїла ти мені.

Пазя: Що з вами? Блекоту об'їлися, чи просто тільки сказилися? То тепер я тобі надоїла, а перше, як було? Не бійся, є на тебе право.

Тарас: А я не боюся.

Дует.

Пазя: Так писано в людськiм родi
Не вір хлопу, бо він злодій!

Тарас: Де пес витягне лиш лабу,
Всюди знайдеш злющу бабу!

Разом: Лізе в хату, як сновида.
І свариться, тьфу, огида!
Вічно з гуком, громом, стуком,
Буком ^{хлопа}
бабу, буком, буком!

(При останніх словах два парубки із заду потягнули Пазю й Трофима буком по плечах і скрилися).

Пазя: Ось і бачиш, починає,
Хоч і права ще не має,

Тарас: Там то відьма, там то злока,
Бе по плечах і без бука.

Разом: Тьфу, сказися, відчепися,
Світ з тобою ми не любий:

Іди ^{баба}
хлопе, чорту в зуби.

Тарас: Чула? (Цофається в зад). Не хочу тебе і знати!

В цей мент хлопці й дівчата йдуть лавою з обох сторін так,
що в середині Тарас і Пазя носом вдаряють одно друге.

Петро: Поцілуйтеся!

Тарас: Відчепіться, тьфу, навіжені! (Підносить палицю
в гору; в цю мить хлопці ловлять його і з криком: „Давай,
кинемо в воду старого!“ виносять за сцену. Деякі хлопці
лишаються.

Пазя: І що мені почати? Ходив, дурив, зіронькою на-
зивав, місяцем ясным, горівку випив, цілував, а тепер, старий
пес, покидає. А я йому ще сьогодні і печену курку і пироги
і водку налагодила, все на столі стоїть, а він... злодій..
(Плаче.)

(Петро нишком виходить).

Остап: Що вам, Пазю, журитися! Все гаразд буде!

Пазя: Ага, гаразд буде! Казали, що ти сватати мене
будеш, жду я, не йдуть старости, а хоч би й нині, е курка
печена, е горівка, все на столі!..

Остап: Ви почекайте трохи, посадить отсю печену
курку на варені яйця, як висидить вона курята, тоді я пішлю
старостів до вас.

Пазя: Коб я напевно знала, що пішлеш, то посадилаб.
За три неділі все готово.

Петро входить, несе в одній руці печену курку, в другій
повну миску пирогів і роздає хлопцям.

Пазя: А це що таке?

Петро: Це гостина для Тараса! Лови Остапе! (Оба
розривають курку).

Пазя: Шибеники! Віддайте курку. (Вибігає за Петром,
за ними всі опріч Остапа).

Остап: Вже не висидить курят.

Павза.

ЯВА 7.

Остап один.

Остап: Яюсь не видко ще Олі. Чую, що батько вже
завтра хоче до неї старостів слати. Ех, коби то не батько!
Яб йому ребра почислив. Та — з батьком не починай. А тут
серце так болить...

С п і в:

Орли, соколи, ви десь світами
Летите бистро — під небеса,
Скажіть кохані, чи там над нами —
Моеї долі — чи там нема?
Чи там нема?

Радість довкола, сонце сіяє,
А в мене смуток на серця дні.
Весна створіння всі звеселяє,
А нам судились злидні одні,
Злидні одні.

ЯВА 8.

Т а р а с: Пст! Остапе! (Ховається за дерево!)

Остап: (Оглянувшись:) Це ви? Чого вам?

Т а р а с: Чи її нема?

Остап: Кого?

Т а р а с: Пазі.

Остап: Нема!

Т а р а с: (Виходить з за дерева:) Проклята баба! Гірше
самого чорта. Слухай, Остапе, чого ти до неї старостів не
шлеш?

Остап: До кого?

Т а р а с: А до Пазі, до її хати, поля, коров, коней.

Остап: І шестеро дітей. Самі кажете, що вона гірше
самого чорта, а сватаєте мене з нею.

Т а р а с: Ти молодий, вона тебе медом мастити буде...
А ти її буком. Вона тебе приголубить, поцілує, а вона це
вміє.

Остап: Відкіля ви це знаєте?

Т а р а с: Я... ну, я так думаю... Бачиш, час тобі про себе
подумати. Я женюся...

Остап: (зрадів) З Пазею?

Т а р а с: До хвороби мені вона. З Олею!

Остап: І вам, тату, не сором таке говорити? Вона дів-
чина молода, а ви хочете їй світ завязати?

Т а р а с: Тобі до того зась! Бачите, батька хоче розуму
вчити. Як я хочу, так і буде!

Остап: Ну побачимо! Побачимо, тату, як воно буде!
(Виходить).

Т а р а с: Побачимо! Не хочеш пристати до Пазі, то най-
митом служити будеш. Оженюся, все поле перепишу на жінку,
а тобі дулю!

ЯВА 9.

Входить Оля, не замічаючи Тараса.

Тарас: Ось і дівчина, ось і краля! Добрий вечір, перепеличко. Що, затужила за любчиком, а любчик тут.

Оля: Де?

Тарас: А ось я. Може тобі не милий? Як я тебе любити буду, як притисну до серця... (Притискає обома руками палицю до грудей) А ти мене поцілуєш і будемо, наче голуби жити...

Оля: Лише кождий з цих голубів на іншій стрісі.

Тарас: Ха, ха, ха, не на стрісі будем спати, а в хаті, на постели. Тільки ти люби мене сердечно.

Спів: Як любити, то любити,
Як пестити, то пестити,
Цілувати личко, брови,
В знак любови, в знак любови.

Як полюбиш, то пізнаєш,
Що не даром обнімаєш,
А за поле, за корови,
В знак любови, в знак любови!

ЯВА 10.

(Підчас співу входить із одної сторони Трофим і Анна, а з другої Остап).

Всі особи так уставляються:

Оля,

Анна, Тарас, Трофим.

Остап

Квінтет.

Ах в любови сила Божа.
Чи убогий, чи вельможа,
Всім закон один тут є!
Любов, рожа і тернина,
Зла і добра в ній година,
Рай і пекло враз дає!

(По співі).

Анна: Ну щож, зговорилися з дівчиною?

Тарас: Ніби так, на половину вже все готове.

Трофим: Як же то на половину?

Тарас: Я хочу, а вона не хоче!

Анна: Що так багато питати. Я хочу і так буде!

Остап: Ба, на милування нема силування!

Анна: Певно, тебе буду питатися. Як я була дівкою, то мене за мого старого дурня силою загнали, і живу! (До Олі.) Ти мені не мудруй, бо не вимудруєш! За волосся до попа заведу. Чуєш?

Тарас: Так, так! Не слухає, то буком. Моя небіжка також не раз дуріла, а я бучком, бучком, по землі перемолочу і все добре!

Остап: Чуєш, Олю, яка тебе доля жде?

Анна: Ти, хлопче, йди своєю дорогою, а ні, то й ти оближеш. Не видала я такого жениха! А ти дівчино, на завтра ручники ладнай!

Оля: Мамо, скорше у воду, як до вінця.

Тарас: У воду буде ще час! Хе, хе, хе. По шлюбі спізнаєш, що то за благодать добрий муж.

Анна: А тепер махай до дому, не крутись мені тут, а ти, Остапе, минай нашу вулицю.

(За сценою чути голос Пазі: „Де він, давайте його сюди!“ Тарас утікає, Анна й Трофим за ним. Вбігає Петро й ховається за плечі Остапа, за ним Пазя з кочергою)

Пазя: Де він?

Остап: (показує, куда втік Тарас): Там!

Пазя: Дам я йому курку!

Остап: Дайте йому, кумо, курку!

(Пазя вибігає).

ЯВА 11.

Остап, Оля, Петро.

Петро: Страх, що не діється. Наварила баба, напекла для жениха, а хлопці все до чиста викрали! Ну, а ви чого так посоловіли?

Остап: Гірка наша година! Силою віддають Олю за мого старого! Злакомилися на поле і тепер нічого не вдієш.

Петро: Все то на воді писано! Чекайте прикличу я хлопців, порадимось, що робити?

Спів. (Терцет).

Завтра горе, а не нині,
Нині цвіт ще на калині,
А як завтра цвіт зів'яне,
То побачим, що ся стане.
Цвіт зів'яне!

Ще надія не пропала,
Ще калина не зів'яла.

Двери церкви ще закриті,
Тож не треба ся журити —
Але — жити!

Петро: Так, я йду, а ви поцілуйтеся сердечно й не журіться, якось ми обдумаєм. (Виходить).

ЯВА 12.

(Вечеріє)

Остап: Що буде, то буде! А як і силою тебе віддадуть, то знай, що я до смерти тебе любитиму. Пійду в світ за очи, і ні дня, ні спочинку мені не буде. (Бере її за руки, на середину сцени).

(За сценою чути голос сопілки).

Дует.

Перша зірка вже сіяє —
І з гори на нас глядить,
А відкіля вона знає,
Що серденько так болить?

В кожний вечір, на хвилину,
Глянь на небо і вмоляй!
Перша зоре, сиротину
Ти в любови укріплай!

А покрие нас могила —
Перша зоря наш захист,
А вітру легонькі крила,
Це для нас — любовний лист!

Обое відходять разом. На сцені чимраз темніше.

ЯВА 13.

(Входить Петро, оглядається, відтак дає знак)

Петро: Пст!

(Тихосенько входять хлопці й дівчата).

Петро (тихо): Приведіть сюди Пазю. (Двох хлопців відходять). А ми як маком сіяв.

Спів:

(Тихо - тихесенько)

Місяченьку, не спішися,
Хоч годинку опізнися,

Хай не бачуть батько, мати,
Хто мя буде цілувати!

Місяченьку ти не зрадиш,
Ти поможеш і порадиш,
Ти на небі не дармуєш,
І всі зірки ти цілуєш!

ЯВА 14.

(Тіж і Пазя).

Пазя: А що се має бути?

Петро: Нічого злого. Бачите, нам жаль вас. Ви постоїте тут за деревом, ми розійдемося, і я викличу Тараса. А ви тоді до нього з добрим словом, запитайте, чи любить він вас, погладіть під бороду, а може зайде до вас на запіканку. Згода?

Пазя: Ще би ні! Тільки... курку ви забрали.

Петро: Що там курка. Він вже наївся чеснику, то тепер і поцілунком вдоволиться. Ну хлопці і дівчата ховайтеся. (Всі розходяться, Пазя причаїлась за деревом. За сценою сопілка не втихає. По довгій павзі).

ЯВА 15.

(Тарас і Петро).

Тарас: Темно, хоч в лице вали! І що ти мені радиш, Петре?

Петро: Ви так, чешить дідька з рідка, пригладіть його, щоб лише до кінця, а потім буком!

Тарас: Хе, хе, хе, мудре сказав ти слово. (Петро тихо відійшов і підсуває на своє місце Пазю). Пригладити треба. Ну деж ти?

Пазя: Ось тут!

Тарас: Що таке, чорт? Був Петро, а з Петра нараз баба.

Пазя: Щож, Тарасе, надумався? Як? Любиш мене, чи ні?

Тарас: Та люблю, люблю, тільки... тихо...

(Хлопці оточують їх довкола, дівчата теж)..

Пазя: І будеш женитися зі мною?

Тарас: Буду, буду. (До сцени). Як чесати дідька, то чесати.

Пазя: Забожися.

Тарас: А, щоб я так здох щасливо!

Пазя: А на водку прийдеш?

Тарас: Прийду.

Пазя: Приходи! Дурні хлопці печену курку вкрали, а в мене ковбаса в коморі, тільки би рукою сягнули і дістали би. (Петро зчезає).

Тарас: Що, печена ковбаса? но, гм, воно добра річ.

Пазя: Так, прийдеш голубе сизий?

Тарас: Прийду, моя ковбасочко дорога!

Пазя: (Гладить його під бороду, а він її). Тарасуню мій, поцілуй мене, ніхто не побачить.

Тарас: Поцілую, серденько. (Цілує).

(Місяць сходить, стає ясно. Хлопці й дівчата оточують Тараса й Пазю, а Петро тримає над ними ковбасу, мов вінець.)

Хор: Місяченьку, поспішися,
Місяченьку подивися,
Можеш зорям розказати,
Як дід хоче цілувати!

Петро: А я благословлю вас Пазиною ковбасою.

Тарас: Тьфу, навіжені! Що з вами, показалися нині, чи що! (Втікає, Пазя пішла в другу сторону).

Петро: Тепер хлопці, дівчата, погуляєм на славу. Нехай знають всі, що наше молоде не пропало. Ось і Остап. Чого сумуєш Остапе?

ЯВА 16.

(Тіж і Остап).

Остап: Нічим веселитись.

Петро: А де Оля?

Остап: Замкнули її в хаті!

Петро: В сю мить ми її тут дістанемо. Духом хлопці під хату Трофима і кричуть: Горить! А потім, як вибігнуть з хати, так ви з Олею тут. Зрозуміли?

Хлопці і дівчата: Зрозуміли! (Вибігають).

Петро: Ти, Остапе, не журися; вже все йде до кращого.

Остап: Дав би Бог! А то приходиться погібати. На серці неначе камінь...

(За сценою чути крики „горить“!—а опісля всі вбігають на сцену зі сміхом, Оля з ними).

ЯВА 17.

(Трофим з накиненою спідницею на плечах, за ним Анна),

Анна: Де горить?

Петро: На місяці!

Трофим: Налякали!

Анна: Тьфу на вас!

Петро: На свою плюнь голову!

Анна: Ходи Трофиме, не дивися на них.

Петро: З Богом Парасю, (до Трофима) останьте, дамо водки ликнути.

Анна: Чув? Ходи!

Трофим: Та я ще погуляю з хлопцями!

Анна: Чи ти сказився? Підеш до дому, що? (Глядить на нього). Диви, мою спідницю взяв, біснотий. (Зриває спідницю й бе його нею. Обое виходять бігцем).

Петро: Тепер і Оля з нами. (Бере Остапа і Олю за руки і зводить їх разом): Ну, заким вас піп повинчає, то ми вас благословим.

Хор з другої яви:

Я не знаю, не питаю.. і т. д.

Кінець першої дії

ДІЯ II.

Хата Трофима. Стіл застелений скатертю. Перед образами світить лампа.
Вікно відчинено. Вечеріє.

ЯВА 1.

Оля сидить біля стола, підперши голову руками. Входить Анна.

Анна: Чи ти дівко сказалася, чи що? Леда хвиля готові прийти старости, а ти сидиш, надулася, як сова, начеб на смерть тебе хто веде...

Оля: Мамо, чого ще від мене хочете? Кладете мене живцем в могилу, то ще вам цього мало?

Анна: Здуріла тай годі! Я тебе кладу в могилу? Стільки поля, все на тебе записує, а ти ще чого хочеш? Друга від щастя з розуму зійшлаби! Диви, Пазя аж казиться за ним.

Оля: Мамо, у Пазі 50 літ, а я ще молода.

Анна: І ти стара будеш. Та що там говорити! Тарас виручив нас з біди, сплатив довг, а ти тепер ще комедії робиш? Вважай, щоб я не повчила тебе, як мене слухати. А будеш вечером дуріти, то тя при всіх так сперу, що здорового місця на тобі не буде. Памятай!

(Відходить).

ЯВА 2.

(Оля сама).

Оля: Пропало! Або у воду, або за нелюба. Ось ще година, одна, друга, а прийдуть і давай старому ручники. Ох, доле, доле, чом ти лукавиш так зі мною? (Задумується).

(За сценою чути спів).

Хвиля павзи.

Оля: Ось які раді і веселі другі дівчата, а я? Коб так не гріх було кидати ту хату, де я родилася, яб на край світа звідсіля пішла, щоб лише не бачити ненависного мені чоловіка.

Хор: Співайте дівчата,
Красуйтеся, як цвіт,
Поки рідна хата
Ще вас пестить!

Як скрипка заграє —
Весільний вінець
Хоч радість звіщає,
Він волі кінець!

За вікном з'являється Петро.

Оля: Справді так! Весільний вінець, та ще такий, коли
віддають за нелюба, то тернистий вінець...

Петро: А що, Олю, ти сама дома?

Оля: Сама! Мама пішла до куми, а тато десь загуляли.

Петро: Ти, Олю, май розум! Не бійся, ми не дамо
тебе в поругу? Погоджуйся на все, а мовчи язичку, будеш
їсти кашку! Наші хлопці, як соколи! Пильнують діла. Чекай,
тепер, я свисну, а Остап тут таки, біля стодоли. Він вікном,
а я на ворота. Як буде мати йти, то я дам знати (Відходить).

Оля: Хиба не видержить нині мое серце! За що мені
стільки мук?

(Скрізь вікно звинно скочив Остап).

ЯВА 3.

(Остап, Оля).

Остап: Щож, Олю, зажурилася?

Оля! І ти журився б! Таж це вже нині вечером.

Остап: Дівчино моя! Чи ти думаєш, що в мене в груди
камінь, а не серце? Але я не трачу надії, все покінчиться
добре! Від престола люде відходять, не то від ручників.

Оля: А як силою приневолять?

Остап: То я тебе по дорозі відобю! Гріха не буде!
Підем на кінець світа, там і повинчаємся.

Оля: Остапе, як, без благословення? Сеж гріх!

Остап: А не гріх то різати живе тіло, не гріх нево-
лити тебе?

(Хвиля мовчанки).

Остап: Бідні ми, як та билинка в полі...

Дует.

Билина на полі
Зацвила, зацвила,
Зацвила!

Питала все долі,
За нею гляділа,
Гляділа!

Хоч та доля недалека, —
Вихор, буря, дощ і спека,
Мучить, ломить сиротину
Билину!

ЯВА 4.

(Входить в хату Дамян).

Дамян: Що я бачу, ворон, яструб при голубці,
а голуб запивається, вечера не може діждати. (Сідає).

Остап: Добре вам сміятися! А нам життя не миле.

Дамян: Ба, ба, ба! Коби стільки біди! Не бійтеся, не
ви перші плачете на світі!

Оля: Так, не ми перші нещасливі!

Дамян: Що то за нещастя, ручники подати? Чи то
велика річ?

Оля: Добре вам казати, коли не ви їх подаєте!

Дамян: Чого ти так гнівно глянула на мене? Тільки
не думай, що я людоїд. Остапови я рад неба прихилити,
тільки стривайте, поводи! Я вас прийшов заспокоїти, кажу
вам, не бійтеся нічого. Прийдуть свати, нехай там, і ти їх
ручниками вяжи, а я вже проче зроблю. Тебе, Остапе, тут
не треба, йди хлопче, а не журися.

Остап: Дядьку, я вам до смерти служити буду!

Дамян: На що мені служити, коли я сам слуга.
Я все поладнаю.

(Петро з'являється в вікні).

Петро: Гей, Остапе, у ноги!

(Остап вискакує вікном).

ЯВА 5.

(Входить Трофим, сильно підпитий).

Трофим: Як празник, то празник. Кум до мене, я до
кума, кум до кума, а я до мене. (Сідає).

Дамян: Та я хиба піду!

(Виходить, Оля за ним).

Трофим: Нині свати, го, го, повною чаркою будем
пити. Злодій зять, старший від мене, а дівку мою бере. Ось,
коби так моя стара... здохла, то й я би оженився. І загуляв
би я на славу.

(У вікні з'являється Петро)

Петро: Трофиме!

Трофим: Ге!

Петро: Загуляйте!

Трофим: А як, музики нема! Думаєш, що не знаю?
Ще вас всіх навчу!

Петро: Ми музику маєм! Нуже хлопці, під вікно! Заграйте, Трофим загуляє.

Трофим: Певно, я до кума, кум до мене...

Петро: Музиканти починайте.

(За сценою хор починає співати козака, одначе без слів).

Трофим: Так і єсть! Валяй Трофиме! На то ти газда в хаті. (Начинає тропака). Ось так, і ще так, а на грядці пастернак!

ЯВА 6.

(Входить Анна).

Анна: А ти що, околів, чи як?

Трофим: Ти околела, не я! Хочеш, гуляй і ти! Начинай.

Анна: А побилаби тебе ялиця; сватів тільки не видко, а він напився, як скотина. Перестанеш ти, що?

Петро (за вікном): Погуляйте тітко, легче на серцю буде!

Анна (до вікна): Йдїть мені з очей, вже й жити не дають погані. Ой! Тяжко жити!

Трофим (до неї): Був кум Олекса, Панько і я.

Анна: Виздыхали би всі.

Трофим: Горілка з медом, та горяча ще!

Анна: Відчепися з горілкою, а ні то зуби тобі порахую, чуєш?

Трофим (сідає): Так чарка по чарці...

ЯВА 7.

(Входить Оля).

Анна: Йди до комори, часу жди. Бачиш, тато упився, як свиня. Ще й ти нароби якої комедії. Старий, бо старий, але масток має! Здохне, то будеш молода вдова.

Петро (у вікні): А що Трофиме, змучились?

Анна: Люде добрі, одурію я, зовсім одурію! Йдїть мені з очей, а ні, то голову вам провалю.

Петро: Йдемо вже тітко, йдемо, не плачте стільки! А ти Олю, не журися; Тарас также напився нині, може не дійде до вас! Ходїть хлопці.

Анна: Не журися Олю, і я йшла заміж проти моєї волі і не пропала. Йди доню, до комори, приборися, нехай знають, що одна ти в мене. (Оля виходить, Трофим засипляє і храпить). А ти старий, що, думаєш спати? (Термосить його).

Трофим: Кум Олекса, кум Панько...

Анна: А сказився би ти! (Хватає його за руку, тягне, а Трофим встає і по пьяному пританцьовує).

Трофим: Так жінко, так, щупачком!

Анна: (ловить його за чуприну й тягне по хаті, а він пританцьовує).

Дует:

Трофим: Гоп, жінко, мила, люба.
Гоп, жінко, гоп!

Анна: Ой, натру тобі я чуба,
Хоч ти ніби хлоп!

Разом: Нехай бачить світ і знає,
Що любов не завмирає,

Гоп мужу гоп!
жінко

Трофим: Бий, жінко, скільки сили,
Куда хочеш, бий!

Анна: Знай Трофимцю любий, милий,
З кумами не пий!

Разом: Бо хто мочить вічно рило,
Того бий, щоб аж гуділо.

Бий мужа бий!
жінку

ЯВА 8.

(Ті-ж і входить Дамян).

Дамян: Щасливий народ! Щупачка собі обое. Ну, чому би ні!

Анна: Добре щупачка, а тут із старим гірка година; нині такий день... а він напився.

Трофим (сідає): Напився, о, бачиш, де напився? З кумом випили по чарці, а вона вже й напився.

Дамян: Чую, що старости до вас йдуть, думаю, треба й собі зайти! (Сідає).

Анна: Спасибі, а якже без вас би було. Сама збігла би за вами...

Дамян: Дівчина як, тее?

Анна: Та не дуже вона тее, але як треба, то що робити?

Трофим: Певно, що так! Не тее, то тее! А кум чесником загризає... (Дрімає)

Анна: Бачите, вона би за Остапа. Але Тарас все поле на неї записує. Ви вже проговорить їй до серця. Хай розум має! Бачите, Тарас за нас заручився, як би не те, то біда з нами. (Глянула у вікно) Ай, вже йдуть. (Хватає Трофима за губ:) Чуеш ідуть, вставай! Олю! (Оля стає на порозі від комори) Ідуть.

ЯВА 9.

(За сценою : Проць, Панько, Тарас).

Спів:

Проць, Панько, Тарас (за сценою):

Чи приймаєте до хати,
Князя молодого,
Він приходить пошукати
Щастя тутки свого!
Князь багатий і одітий,
Із панського роду...

Всі в хаті:

У нас двері всім відкриті.
Просимо в господу!

Проць, Панько, Тарас:

А чи є у вас голубка,
Сиза, білокрила,
Та, що князя, орла — любка,
Тутка приманила,
Її око так блеститься,
Як на небі зорі.

Всі в хаті:

Просим, просим, розгостіться,
Голубка в коморі.

Проць, Панько, Тарас (входячи в хату):

Ми бояре, ми соколи,
Хлопці, як оріхи,
Прийшли тут по добрій волі
До вашої стріхи.
Добру вістку вам розкажем,
Погоуляєм з вами.

Всі в хаті:

Ми за те вас всіх повяжем
Хиба ручниками.

(Проць, Панько, Тарас стоять при порозі. Проць і Панько, о скільки можна. з неможливо поганими лицами).

А н н а: Просимо, просимо гостей!

Проць: (до Панька) Начинай куме!

Панько: (до Проця) Ні, то твоє діло!

Тарас: Е, що там довго говорити! Ставте хліб на стіл, водку коло хліба, а ви, кумо, давайте чарку! (Проць кладе хліб, а Панько 2 фляшки водки).

А н н а: Певно, що так! Сідайте! Ми свої. За честь дякуем, добрих людей не цураємся.

Трофим: За хліб дякуем, а водки напемся!

А н н а: Гей, Олю, ходи но, винеси ручники, повяжи сватів.

Дам'ян: Скоренько, Олю, дає Бог щастя...

Тарас: Ось розумне слово!

Оля: (Виносить ручники і подає обом сватам, а Тарасови перев'язує хустку).

Тарас: Ось дівчина, ось розумна! За те буду я тебе любити, доки буду жити! (Оля стає на боці).

Дам'ян: Буде весілля, чим скорше, тим лучше!

Трофим: Та чомуж не пете, коли є що!

А н н а: Що тобі Трофиме, чого ти хочеш?

Трофим: Чого я хочу? Водки!

ЯВА 10.

(Входять хлопці дівчата, Петро на переді).

Петро: Го, го, заручини справляете і людей не кличете? А то по якому! А хтож заспіває молодятам, як не ми? Ще й на столі не порожно! Дайже вам Боже, Тарасе, всего добра! А ви, тітко, не жартуйте, а ковбасу на стіл кладіть! Одна дочка у вас лише.

Хор: Не жаль тобі мати,

Доню віддавати

Десь в даль?

Там тебе не буде,

Там чужії люде...

Ой жаль!

*

*

*

Не плач, доню мила,

Будеш з мужем їла,

Колач.

Вся туга минеться,

Доля усміхнеться,

Не плач!

Анна: Аж мені на серцю тяжко від тої пісні! Ну, гостеньки, починайте, та закусимо, чим Бог дав!

(Виходить з Олею до комори).

ЯВА 11.

(Тіж — входить Остап).

Остап: Посватали дівчину, а мене навіть на гостину не просили. Щож, тату, мачоху мені ладнаєте? Добре! Погуляєм на весіллю.

Тарас: Так, синку, то розумне кажеш слово! Сідай погостимся.

Остап: (сідає): Ось і хлопці і дівчата, всі ми тут! Ех' що там! Кум Панько і кум Проць лише очима липають.. (Бере фляшку зі стола). Коли не вмієте триматися звичаю, то я буду першим сватом у мого батька.

(Анна виносить миски і ставить на столі).

Тарас: Розумний хлопець!

Остап: Починайте хлопці.

Хор: Захотілося старому
Жінки молоді.

Тарас: А то знова по якому?
По що пісні тої?

Хор: Жінка піде погуляти —
З нев хлопці юрбою.
А дід буде коло хати
Трясти бородою!

Анна: Ех, якої ви почали! Не знаєте другої?

Петро: Знаємо, чому би ні! Начинайте!

Хор: Рад би жінку цілувати
Дідуган сарака,
Вона кричить махай з хати,
Смердиш, як собака!
Рад би дід ся попестити
При боці подруги,
Махай діду молотити,
А попестять другі!

Остап: Досить, хлопці, ще наспіваємся. А коли весілля?

Тарас: Хоч би й нині! А що, Дамяне, ви знаєте, можна, раз два, як?

Дамян: Як нема перешкод, то можна!

Анна: А які там перешкоди?

ЯВА 12.

Остап: Ось які!

(Вбігає Пазя з мітлюю і з усеї сили бе по голові Тараса).

Тарас: Люде, напасть! (Ховається під стіл).

Пазя: А ти злодію! Ще вчора присягав, що мене любить, що буде женитися, пізно вечером зайшов, плесканку сира зів, а нині в старости до другої! А на тобі. (Бе Тараса під столом).

Анна: То що за публіка, в моїй хаті?

Петро: Сидить тихо тітко, не ваше діло!

Пазя: Клявся, божився, а нині... (Плаче).

Трофим: То не правда!

Пазя: Що не правда? Ось тобі правда. (Хоче мітлюю бити, але Петро затримує її).

Дамян: (Стає на середині): То щось не ясно. Вилазить но Тарасе!

Тарас: Викиньте відьму, то вилізу.

Пазя: Тепер відьма, а ще вчера голубкою звав.

Дамян: То було вчера? Вилазить куме, а ти жінко, держи руки при собі! (Помагає Тарасови вилізти з під стола). Слухай, жінко, він тобі присягав вірність супружеську?

Пазя: Ще вчера присягав!

Тарас: То не правда! Хто чув?

Петро: Ми всі чули, скільки нас тут є! Не цілувалисьте Пазі при нас? Як?

Пазя: А бачиш!

Дамян: Як так, то нічо із заручин. Є перешкода! Олю, відбирай ручки! А ви, свати, беріть, що ваше та йдіть собі!

Трофим: Хиба горівку лишіть!

Анна: Якже тепер буде?

Дамян: Навіть не йдіть до священика, бо нічого не вдієте!

Пазя: А я йому кривди не дарую! До війта піду на нього!

Дамян: Ви куме Тарасе, по закону віддайте хустку (відбирає) та йдіть зі сватами до дому! (Випихає їх за двері).

Анна: А чого же він нас дурив, пес старий?

Трофим: Чого хочеш, бачиш, що горівку лишив.

Анна: Я йому ганьби моєї не дарую. До війта піду! (Вибігає).

Пазя: Чекайте кумо, і я з вами! (Вибігає).

Дамян: Позбулись ми сватів. А тепер діло піде вже легче.

Спів.

Хор: День кінчиться, день недільний,
І повний охоти.

Стане кождий, бравий, пильний,
Завтра до роботи.

2757 / 6,8

До роботи! Божа птичка,
Всіх нас призиває!
Нивку сполем, хай пшеничка
Чиста виростає.

ЯВА 13.

(Входить Проць).

Проць: Казали пан начальник, що завтра всі як один
маєте стати до права!
Всі: Гурра! Славно!

З а в і с а.

Кінець другої дії.

ДІЯ ІІІ.

Сцена уявляє канцелярію. По боках лавки, під бічною стіною стіл, за ним лавка для начальника.

ЯВА 1.

Пр о ц ь: (замітає канцелярію) То раз штука, сватів приняли, ручниками перевязали, а водки не дали. А тепер буде суд! Добре так старому, нехай двом голови не крутить. Ще начальник готовий замкнутн його в холодну. А я тоді зброю на плечи (бере мітлу на рамя, немов кріс) і махай Тарасе: раз, два, три! Бо зі мною нема жарту, го, го, го!

Спів.

Ми по світі скрізь бували,
Види всякі ми видали,
Перед таліяном втікали,
На хранцуза не чекали.
Перейшли ми увесь світ —
Воювали щось... сім літ!

Труби бубнять; бубни трубять,
Наші хлопці люльки гублять,
А до бою йшли ми сміло,
Що за нами аж дудніло,
Ворогів ми прали в пух,
В нас вояцький, сильний дух!

Капитани, офіцири,
Всі любили нас без міри —
Ще „слявіше гунде“ звали,
Прямо слів для нас не мали.
Це не життя — це був рай,
За цісаря — душу дай!

А сьогодні - пане дзею...
Маєм... клюскі на олею...
Чи є добре — чи зле з нами,
Тримай язик за зубами!
Гей! музика — починай,
Або гроші віддавай!

«(Музика. Проць бере мітлу перед себе і гуляє так, що попадає мітлою входячому Данилови в лице).

ЯВА 2.

Проць і Данило.

Данило: А це що? З розуму зійшов? Ти, що робиш?

Проць: З дівчиною трамблямпольки гуляю.

Данило: В мене тут смик є... (Піднімає палку)...

Проць: (Наставляє мітлу). А в мене бас, можете за-
грати!

(Данило сідає за столом, Проць ставить мітлу в кут).

Данило: Нового нічого?

Проць: — Є багато! У старої Шептунихи курка збила шибку. У Варки Процулайки свиня всю моркву порила, а Василь Шпак впився так, що й досі в гноївці лежить. А більше нічого.

Данило: Нині суд і право. Не було ще нікого?

Проць: Був!

Данило: Хто такий?

Проць: Трофимів пес, але я його мітлою прогнав!

ЯВА 3.

(Вбігає Анна, а за нею Пазя).

(Рецитатив).

Анна: Пане вйте, що то буде?

Пазя: Мою кривду, бачуть люде...

Анна: Ти сама його манила!

Пазя: А ти може з ним не пила?

Анна: Якже смієш сперечати?

Пазя: (З плачем). Водку крадуть мені з хати.

Анна: Ти плюгава, ти слинява.

Пазя: Я pozwу тебе до права.

Обі: Ти з ким тутки починаєш?

Маєш, маєш, маєш, маєш! (Плюють собі в очи. Данило бе палицею по столі).

Проць: Тихо, ша!

Анна: Як же можна бути тихо!

Пазя: Кождий бачить мое лихо!

Анна: Нині сміх на всю громаду.

Пазя: Ні з переду, ані з заду!

Анна: Все та відьма наробила.

Анна: Бодай же ти ся сказала.

Обі: Ти по вік мя спамятаєш!

Маєш, маєш, маєш, маєш! (Хватаються за волосся).

Данило: (Як раніш). Гей баби, а тихо, ша!

Проць: (заходить із заду, бере їх кожду одною рукою, розділяє і тримаючи їх).

Нуже, відьми, тихо ша! (Дальше говорять).

Данило: Чого казишся одна з другою?

Анна: Пане вйте, я скажу!

Пазя: Не перебивай!

Вйт: Мовчи Пазя!

Проць: Держи хавку!

Анна: Ходив, ходив, і старостів прислав, дівка приняла, старости сіли...

Проць: Горівки не пили...

Анна: А та публіка надлітає...

Проць: Тарас під лаву ся ховає...

Анна: Наробила зойку, крику,

Проць: Бе мітлюю в саму пику.

Анна: І на сміх всього народа... (Плаче).

Проць: Дамян каже: перешкода!

Квартет:

Спів: Бо на світі так ведеться,
Ледве сонце усміхнеться,
Враз і хмари надтягають,
Люде радість забувають,
І сумують і ридають,
І друг друга проклинають,
Лоби другим лиш морочать,
І по судах ся волочать!

ЯВА 4.

(Входять Трофим і Дамян).

Трофим: Після приказу прийшли ми до ясного паля-графу!

Дамян: Витайте, Дамяне, сідайте коло мене. А то комедія з бабами! Тепер почнемо суд і право, а ну, Трофиме на лаву...

Трофим: (Перебиває). Та то не я, то моя жінка всеї біди наробила...

Данило: Сідайте! Процю, призвати обжалованого Тараса.

Дамян: Він за дверима, тільки боїться йти межі баби.

Данило: Баби, тихо мені.

ЯВА 5.

(Проць вводить Тараса, йдучи за ним з мітлюю.

Данило: Ти Тарас?

Тарас: Я Тарас!
Данило: Ти вдовець?
Тарас: Я вдовець!
Данило: Ти хотівся женити?
Тарас: Я хотівся женити!
Данило: А з ким?
Пазя: Зі мною!
Анна: Брешеш, бо з моєю Олею!
Пазя: Люде добрі, та їв, пив...
Данило: Тихо бабо!
Проць: Тихо бабо!
Данило: Ти слав з ручниками?
Пазя: Ні, сам заходив.
Проць: Тихо Пазя, бо інаше під арешт!
Тарас: Сватів слав і ось, вона, відьма...
Пазя: Тепер відьма? А перше було: моя зіронько, моя голубко (плаче), що пиріжок, то в писок цмок.
Анна: А цмокнула би ти пса в ухо!
Данило: І що вийшло з того?
Тарас: Перешкода!

Спів: Що за спосіб, що за мода,
Тільки схочеш що почати,
Хочби чарку в руки взяти,
В тім: нещастя — перешкода!
Баба в хату, — все чорт взяв,
Перешкоду надіслав!

— — —
Кум до куми потихенько,
Поцілуємся, серденько,
Поцілуєм і полюбим,
І пошепчем, поголубим, —
Муж надходить, бук підняв,
Перешкоду чорт післав!

— — —
Лізе злодій нишком в хату,
Знайшов добичу богату,
Тут жупан, кожух хороший,
Тут коралі, ба і гроші...
Пес за спільника пристав, —
Перешкоду чорт післав...

— — —
Ось прокляття всего рода,
Де поступиш, перешкода,
Як сновида за тобою,
І не дасть вона спокою...
Тож пішліть всі — кажу вам,
Перешкоду к' всім чортам!

(По співі.)

Данило: Хтож позиває Тараса?

Пазя: Я!

Анна: Я!

Проць: І я.

Пазя: Нехай зі мною жениться і то таки зараз!

Анна: Нехай бере мою дівку.

Проць: Нехай мені заплатить за фатигу, що я сватом був, горівки не пив.

ЯВА 6.

(Входять Оля і Остап.)

Данило: Ось і дівка.

Оля: Пане начальнику, я прийшла позивати Тараса!

Анна: А ти чого?

Оля: Сватів прислав, а потім втік, ганьби мені наробив, обіцяв поле записати.

Анна: Ось — розумна дівка. Я не думалаб..

Данило: А ти, Остапе, чого?

Остап: Я прийшов боронити мого батька. Всі проти нього, та я один за ним.

Тарас: Ось хлопець, моя кров, я й не думав!

Рецитатив:

Данило: Щож — Тарасе, оженися.

Пазя: Мій соколе, схаменися!

Тарас: Мовчи, бабо, відчепися.

Всі: Оженися, пригорнися,

Зле самому жити,

Буде жінка, не журися,

Буде тя любити!

Данило: Щож Тарасе, нич не кажеш?

Пазя: Поїш масно, мягко ляжеш,

Проць: Лоб свій в шлюю легко впряжеш!

Всі: Оженися вже Тарасе —

Хочби для спокою,

Жена в хату, ти за нею,

Як цап з бородою!

Тарас: (говорить) Як женитися, то женитися.

Всі: Але з ким?

Проць: Ідуть свідки.

ЯВА 7.

(Входять Петро і весь хор).

Хор:

Дівчата: Нас до права тут призвали.

Хлопці: Ми хочем свідчити.

Всі: Від роботи відорвали, мусять заплатити!

(До Тараса)

Знаєш діду цілувати, стискати на диво,

Знаєш нас до суду звати, — заплати же живо!

Тарас: Я не знаю цілувати, не знаю стискати.

Я не кликав вас до суду, платити не буду! —

Всі: Мусиш!

Хор:

Як вїт скаже, так і буде,

Данило: Ваша правда люде!

Хор (до Тараса:): А тепер старим звичаєм
Скажем все, що знаєм.

Данило (говорить): А ти Олю, хочеш іти за Тараса?

Оля: А якже! Та я ручники подала!

Данило: Ну, так женися Тарасе! Згода?

Тарас: Згода!

Хлопці: Не можна!

Данило: Чому?

Дамян (встає і вказує на Пазю): Ось перешкода.

Петро: Ми пане начальнику всі бачили і чули, як
Тарас ще в суботу цілував Пазю і в голос присягався, що
ожениться з нею! Так було?

Хор: Так було, всі присягаєм.

Петро: Пазя, так було?

Пазя (пальці на хрест складає): На хрест кленуся, що
так! І не тільки в суботу, а що дня їв, пив, голубкою звав!

Дамян: По закону, коли він обіцявся з другою же-
нити, то не вільно другу до вінця вести.

Данило: Як так, то так. Тарасе, бери Пазю та йди до
вінця.

Тарас: Я не хочу!

Пазя: Ходи голубе мій сизий. (Підходить до него).

Тарас: Відчепися!

Данило: Що? Не слухаєш суду! Я тут роблю право,
а як ні...

Проць: То на лаву! (Бере Тараса за обшивку і веде
до Пазі): На тримай його.

Оля: А що я зроблю, хто мене тепер візьме, слав
з ручниками, люде будуть сміятися. (Задається, що плаче).

А н н а: Ні, мусить женитися з моєю дівкою! (Хватає Тараса за руку і тягне до себе, а Пазя за другу руку до себе).

Спів.

А н н а: Ні, не пушу тя небоже, було не дуріти.

П а з я: Святий Боже не допоможе, мусиш ся женити!

В с і: Гоп, гоп, гоп дідуно,

О женися Тарасуню!

Гоп Тарасе, гоп!

(пускає Тараса Анна, а Пазя держить).

А н н а: Пане вйте, як же буде? Таж я запозичилась, гостину приладнала, дівка його ручниками вязала...

Д а н и л о: Може ти, Олю, відречешся від нього?

О л я: А хто мене тепер візьме?

Д а н и л о: Бачиш, старий хрину, наварив ти юшки, то хлптай тепер!

О с т а п: (На стороні до Тараса). Щож тату, біда! Хиба я вас виратую.

Т а р а с: Сину, все поле перепишу на тебе! Що робити?

О с т а п: Я сам оженюся з дівчиною, нехай тихо сидить, а то піде все на великий суд, до міста...

Т а р а с: Женися і то таки зараз, щоб знова не взяли мене баби в руки.

Д а н и л о: Як же з дівчиною зробимо, треба якось загодити. Старостів слав, ручники подала, а він за перешкоду ні слова!

Т а р а с: Нехай мій син Остап жениться з нею!

А н н а: А поле запишете перед шлюбом?

Т а р а с: Запишу!

Д а н и л о: Ба, чи Оля схоче, та і Остап?

Дует Олі й Остапа.

О с т а п: Тебе, кохана, я питаю,

Чи хочеш жити ти зі мною?

Скажи о квіте мій в розмаю,

Чи звяжем ми судьбу з судьбою?

Скажи єдина, — я питаю!

О л я: Чого питаєш хиба не знаєш,

Хто тебе любить — де друга маєш?

Р а з о м: О, так о, так!

Нас звязала, Божа сила,

Серце з серцем ся зливає,

Не розлучить нас могила,

Ані смерть не розєднає.

Х о р: Їх звязала Божа сила,

Серце з серцем ся зливає,

Не розлучить їх могила,

Ані смерть не розєднає!

(Данило, стає по середині сцени, Дамян коло нього).

Д а н и л о: Так згода?

В с і: Згода!

Д а н и л о: А може ще яка перешкода?

Д а м я н: Нема!

В с і: Славно!

Д а н и л о: Процю, запишіть до протоколу.

Проць: (підносить мітлу, наче віддає воєнну почессть). Зараз напишу! (Робить мітлою хрест над Тарасом).

Д а н и л о: Тарас і Пазя, ходіть сюда!

(Тарас і Пазя підходять і стоять по лівій стороні).

Д а н и л о: А ти Остапе стань з Олею тут! (Уставляє їх праворуч).

Тарас, Пазя, Трофим. Анна, Оля Остап.

Х о р:

Х о р:

Данило — Дамян

Проць.

Д а н и л о: Я, начальник громади, приказую: ти, Тарасе, маєш женитися з Пазею! Чув?

Т а р а с: Чув!

Д а н и л о: А ти, Пазя, маєш йому вареники варити, добре мастити, курки печи, водку з медом заварювати й любити його маєш. Чула?

П а з я (гладить Тараса під бороду): Чула!

Т а р а с: Памятайже, масно мастити, а то!..

Д а н и л о (до Олі і Остапа): А ви діти, маєте любитись і сто літ жити!

В с і: Славно!

Д а н и л о: Суд скінчений! — Тепер всі до дому, а вечером знова з ручниками, але вже без перешкоди!

Х о р:

Їх звявала Божа сила...

К І Н Е Ц Ь.

Список — театральних видань „Русалки”.

„Театральна Бібліотека“

випустила досі слідуєчі пєси, які можна набути в Редакції „РУСАЛКА”, Львів, Куркова 10.

1) Гр. Марусин: „Хоч раз його правда”, шутка на 1 дію, другий наклад	З. г. 0'60 „
2) Д. К.: „Не повелося”, фарса на 1 дію зі співами і танцями (вичерпане)	—
3) Ле-ле: „Перший голова Рєвкому”, фарса на 1 дію зі співами. (вичерпане)	—
4) Ле-ле: „Після равту”, фарса на 1 дію зі співами. (вичерп.)	—
5) О. Бабій: „Воєнна любов”, жарт на 1 дію зі співами	0'60 „
6) І. Сургучєв: „Осінні скрипки”, драма на 5 дій, переклад И. Стадника	1'20 „
7) Микола Айдарів: І. „Фіцлі-Пудлі”, жарт сценічн. на 1 дію; П. Побрєхєнька про 3 ловців	0'40 „
8) А. гр. Фредро: „Які хорі, — такі доктори”, комедія на 1 дію в перекладі И Стадника	1'00 „
9) Леонід Андрєв: „Життя Людини” („Жизнь Человѣка”), драма, в перекладі Федора Дудка	1'50 „
10) И. Стадник: „Він не заздрисний”, жарт на 1 дію	00'80
11) А. П. Чєхов: „Мєдвїдь”, шутка на 1 дію	’50 „
12) М. Старицький-М. Степняк: „Ніч під Івана Купала”, 1 дія	0'40 „
13) Ф. Гринєвич: „Сатирично-гумористичні монольоги для сцени, ч. І.	0'60 „
14) В. В. Білібін: „Дракони”, жарт на 1 дію	0'40 „
15) М. Степняк: „У Рїздвяну Ніч” сцен. карт.	0'60 „
16) Ф. Дудко: „Гріх”, драм. карт. 1 дія	0'30 „
17) В. Самійленко: „У Гайхан Бєя”, 2 дії	1'00 „
18) „Сатана в бочці”, комедія зі співами, 1 дія	0'50 „
19) В. В. Білібін: „Танцюрїст”, комедія, 1 дія	0'45 „
20) Фр. Аляхнович: „Пташка щастя”, 3 дії	0'30 „
21) Нікорєвич: „Ніч новожєнців”, 1 дія	0'30 „
22) О. Мірбо: „Злодій”, 1 дія	0'40 „
23) А. П. Чєхов: „На битому шляху”, драма, 1 дія	0'45 „
24) М. Майно: „Гордість”, сценічна карт. 1 дія	0'30 „
25) У. Балєвичєва: „Не всї дома”, комедія 1 д.	0'45 „
26) Сатирично-гум. Монольоги, частє П.	0'60 „
27) Трїст. Бєрнар: „Одинокий вломник на сєлі”, комедія на 1 дію	0'30 „
28) Чєбішєва-Садєвський: „Ялинка”, рїздвяна пєса на 1 дію	0'30 „
29) Иос. Баффїко: „Дві поради”, комедія, 1 дія.	0'60 „
30) Лев Лотоцький: „Людські язика”, комедія	0'60 „
31) „Жєвнатий Мєфістофель”, фарс на 3 дії	1'50 „
32) Я. Гордін: „Сирїтка Хася”, драма, 4 дії.	1'50 „
33) К. Полїцук: „Трївожні душі” пєса на 3 дії	1'50 „
34) В. Білібін: „І ї недуга”, комедія 1 дія	0'60 „
35) Трїстан Бєрнар: „Примхи долї” комедія на 1 дію	0'60 „
36) Л. Андрєв: „Дні нашєго життя” пєса на 4 дії в перекладі О. Бабія	1'60 „
37) П. Карпенко: „Заручини по смєрти”, комедія на 2 дії	1'20 „
38) М. Старицький: „Як ковбаса та чарка”, комедія на 1 д.	00 „

	зл. гр.
39) В. Мартиневич: „По коляді“, жарт на 1 дію	0-80
40) Гр. Марусин: „Пан писар“, ком. на 3 дії	0-80
41) С. Калинець: „Сватання в нецках“, жарт на 1 дію	0-50
42) С. Калинець: „Знахорка Солоха“, сп. в., 1 дія	0-40
43) Вол. Мартиневич: „Перелесник“ драма 5 д.	1-50
44) Д. Гункевич: „Жертви темноти“, драма з життя канадійських переселенців	1-50
45) В. Мартиневич: „Весілля з поправками“, жарт	0-60
46) Єлим Полішук: „Гад звіринецький“, драмат. картина в 4 відст.	0-40
47) Степан Качмар: „Пригоди вчать згоди“ комедія	1-50
48) М. Омелянець: „Лихо з жінкою, лихо без жінки“ комедія на 1 дію	0-40
49) Д. Гункевич: „Клюб Суфражисток“, комедія з амер. життя, 5 дій.	1-50
50) В. Полянський: „Дядько Тарас“, сп. карт. 1 дія (вечерпане)	1-60
51) (I—1926) І. Луцик: „Три герби“, комедія на 3 дії	1-60
52) (II—1926) О. Бабій: „Родинна тайна“, драма на 3 дії	0-60
53) (III—1926) В. Казанівський: „Чорт не жінка“, жарт	1—
54) (IV—1926) І. Зубенко: „Горе баблям“, оперета на 3 дії	1-20
55) (V—1926) Л. Лотоцький: „Закукурічені тітки“ комедія на 3 дії	3-00
56) (VI—1926) І. Я. Луцик: „Ви флемська ніч“, сценічна ораторія з паритурою	0-60
57) (VII—1926) Казанівський: „Адамові сльози“ жарт на 1 дію	0-60
58) (VIII—1926) Гр. Марусин: „Хоч раз його правда“	0-50
59) (IX—1926) * * *: „Сатана в бочці“	1-20
60) (X—1926) І. Луцик: „Бабський бунт, нар. оперета“	1-0
61) (XI—1926) Гр. Марусин: „Хлопський Син“ комедія	1-80
62) (XII—1926) Дм. Гункевич: „Кроваві перли“ роб. драма	0-60
63) (I—1927) І. Масик: „Розшматоване серце“ фарс-сат.	0-40
64) (II—1927) К. Баранцевич: „Горобчик“ жарт на 1 дію	1-20
65) (III—1927) І. Млсик: „Остання лекція“ сцен. карт.	1-20
66) (IV—1927) * * *: „Гаївки“, сцен. картина, на 1 дію	0-60
67) V. I. Чайківський; Захотіла пана втратила Івана, комедія 1	0-60
68) (VI—1927) Нові монольоги і деклямації.	0-60
69) (VII—1927) Др. Марусин: „До сходу сонця“ комедія	1-20
70) (VIII—1927) І. Я. Луцик: „Черешкода“, 3 дії.	1-20
71) (IX—1927) І. Я. Луцик: „Пещена дитина, 4 дії.“	1-20
Опріч ваще згаданих видань „Театр Бібліотеки“ можна набуди в нашій редакції слідуєчі пєси:	
1) І. Наумович: „Зніччений Юрко“, комедія	0-80
2) І. Трембицький: „Ціко сват“, комедія	0-60
3) Н. Болкот: „Маркеранти“, шутка 1 дія	0-60
4) Тогож автора: „Про ав бефердерунок“	1-60
5) А. Чехов: „Ювидей“, комедія	1-60
6) А. Франс: „Чоловік, що одружився з німою“, комедія на 2 дії.	1-60
7) Л. Андрєєв: „Прегарні Сабинянки“ комедія-сатира	1-60
8) Данієль Ріш: „Відвідини“, комедія, 1 дія	1-20
9) М. Мартиневич: „Міщане“	2—
В. Губатий: „Воскрєсєння“, 4 дії	2—
* * * „Гріхи молодости“, 3 дії	1-20
10) А. Коцбеує: „Заколот“, комедія 5 дій	0-40
11) Чебишева-Садовський: „Самотній у лісі“ 1 дія	0-40
12) Галина Ордіна: „Князівна жаба“, діточа пєска	0-40
13) Тоїж авторки: „Христова ялинка“, 3 дії	0-80
14) М. Васьків: „Жєних з міста“, жарт на 1 дію	0-60
15) Недолєв: „Манєкин“, комедія	0-60